

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 19Pc/12/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3822203648
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 01. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ivana Macková
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2023:3822203648.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza, sudkyňou JUDr. Ivanou Mackovou, v právnej veci navrhovateľa: D. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom H., adresa na doručovanie: Z. XX/X, H., proti matke: C. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom P. V. XX/XX, W. P. a maloletému dieťaťu: D. R., nar. X.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpenému N. práce, sociálnych vecí a rodiny H., o zapretie otcovstva, takto

rozhodol:

- I. Návrh zamietam.
- II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľ sa návrhom podaným na tunajší súd 30.9.2022 domáhal zapretia otcovstva voči maloletému dieťaťu. Návrh odôvodnil tým, že bol priateľom matky dieťaťa, avšak pracoval na týždňovky a stretával sa s ňou len každý druhý víkend. Matka mu neoznámila, že s ním čaká dieťa. Asi 5.12.2011 mu bolo oznámené, že porodila a odsťahovala sa do U.. Po čase bolo potrebné určiť otcovstvo a výživné. Je si istý, že on nie je biologickým otcom maloletého D.. Žiada o lekárske testy.

2. Matka maloletého s návrhom na zapretie otcovstva nesúhlasila. Vo vyjadrení k návrhu uviedla, že je ochotná podstúpiť test a za otca dieťaťa označila navrhovateľa. Navrhovateľ o jej tehotenstve vedel od začiatku. Dôvodom ich rozchodu bol nezodpovedný prístup navrhovateľa k práci a nezabezpečovanie financií. Na Okresnom súde Prievidza bola pod sp. zn. 10P/90/2012 schválená rodičovská dohoda, podľa ktorej bol mal. D. zverený do jej osobnej starostlivosti a otcovi bolo určené výživné. Navrhovateľ sa jej roky vyhýbal, menil telefónne čísla, bydliská. Rodný list bol navrhovateľ vybaviť sám na matrike v T.. Podľa jej názoru ho k zapretiu otcovstva po rokoch vedie skutočnosť, že bol proti nemu vydaný trestný rozkaz, ktorým bol uznaný za vinného z prečinu zanedbania povinnej výživy.

3. Súd vykonal dokazovanie výsluchom matky, oboznámením obsahu návrhu, podstatným obsahom spisu 10P/90/2012, trestným rozkazom č.l. 19, rozsudkom č.l. 23, rozhodnutím č.l. 25, rodným listom č.l. 26, správou ÚP z 3.1.2023.

4. Matka na pojednávaní vo veci uviedla, že navrhovateľ uznal otcovstvo dobrovoľne, sám na matrike vybavoval maloletému rodný list. Ona bola v tom čase ešte v pôrodnici. Až do doby podania návrhu pred ňou navrhovateľ nevyjadroval žiadne pochybnosti o jeho otcovstve. Otec sa na pojednávanie bez ospravedlnenia nedostavil. Kolízny opatrovník na pojednávaní uviedol, že otec pravdepodobne nemá vážny záujem o zapretie otcovstva, keďže zásielky zo súdu nepreberá, na pojednávanie sa nedostavil. Najlepším záujmom maloletého je, aby vyrastal naďalej v pokojnom a harmonickom prostredí. Návrh navrhol zamietnuť.

5. Podľa § 92 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej len "Zákon o rodine"), súhlasným vyhlásením rodičov možno určiť otcovstvo k dieťaťu ešte nenarodenému, ak je už počaté.

6. Podľa § 93 ods. 1. Zákona o rodine, muž, ktorého otcovstvo bolo určené súhlasným vyhlásením rodičov, môže otcovstvo pred súdom zaprieť do troch rokov odo dňa jeho určenia, len ak je vylúčené, že by mohol byť otcom dieťaťa; táto lehota sa neskončí pred uplynutím troch rokov od narodenia dieťaťa.

7. Z rodného listu maloletého D. vyplýva, že ako otec je v ňom uvedený D. A., nar. XX.XX.XXXX a matka C. F. (t.č. R.), nar. XX.XX.XXXX.

8. Zo spisu Okresného súdu Prievidza sp. zn. 10P/90/2012 bolo zistené, že navrhovateľ bol už 23.12.2011 zapísaný v rodnom liste mal. D. ako jeho otec (č.l. 11 uvedeného spisu). Rozsudkom č.k. 10P/90/2012-23 zo 4.10.2012 súd schválil rodičovskú dohodu, ktorou sa mal. D. zveril do osobnej starostlivosti matky a otec sa zaviazal platením výživného.

9. Trestným rozkazom Okresného súdu Prievidza č.k. 3T/51/2022-182 zo 4.11.2022 bol otec uznaný za vinného z prečinu zanedbania povinnej výživy voči mal. D.. Voči trestnému rozkazu podal otec odpor. Konanie nie je k dnešnému dňu ukončené.

10. Rozsudkom Okresného súdu Prievidza č.k. 19P/9/2022-29 z 20.6.2022 súd udelil matke súhlas na podanie žiadosti o zmenu priezviska maloletého D. F. na priezvisko R.. Rozhodnutím č. OU-PD-OVVS-2022/027232-03 z 5.9.2022 Okresný úrad Prievidza povolil zmenu priezviska maloletého D. na „R.“.

11. V rodnom liste vydanom 17.10.2022 je ako otec mal. D. R. zapísaný D. A., nar. XX.XX.XXXX (t.j. navrhovateľ).

12. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza z 3.1.2023 vyplýva, že matka býva s mal. D., jej manželom a ich dvoma spoločnými deťmi v rodinnom dome, ktorého vlastníkom je manžel matky. Maloletý má k dispozícii detskú izbu, ktorú obýva spoločne s bratom. Navštevuje Základnú školu v W. P., je v 5. ročníku. Učí sa dobre. Mal. D. nemá vedomosť o tom, že má iného biologického otca. Počas rozhovoru s pracovníkmi úradu označoval ako otca matkinho manžela. Na úrad sa dňa 19.12.2022 dostavil aj otec mal. D., kde uviedol, že trvá na podanom návrhu, nepovažuje sa za otca maloletého, vyživovaciu povinnosť si plní len posledný rok a dlžné výživné sa snaží uhradiť v splátkach. Nenamietal starostlivosť ani bytové pomery matky.

13. Z vykonaného dokazovania vyplýva, že otcovstvo k mal. D. bolo určené súhlasným vyhlásením rodičov. Matka od začiatku tvrdila, že navrhovateľ sám vybavoval rodný list na matrike. Navrhovateľ sa k uznaniu otcovstva nevyjadril, poukazoval najmä na zvýšenie jeho vyživovacej povinnosti. Neuvádzal žiadne skutočnosti, pre ktoré by malo byť jeho otcovstvo vylúčené. Napriek tomu, že konanie o zapretie otcovstva sám inicioval, na pojednávanie sa nedostavil, zásielky súdu doručované na ním uvedenú adresu nepreberal. Druhá zákonná domnienka určenia otcovstva súhlasným vyhlásením nevyžaduje k vzniku otcovstva splnenie žiadnej hmotnoprávnej podmienky, pričom z ustanovenia § 91 ods.1 Zákona o rodine vyplýva, že za otca sa považuje muž, ktorého otcovstvo bolo určené súhlasným vyhlásením rodičov. Nakoľko zákon hovorí o súhlasnom vyhlásení rodičov o otcovstve, vyplýva z toho, že predpokladá, že právny stav bude zodpovedať biologickému stavu. Pri tomto spôsobe určenia otcovstva zákonodarca vychádzal z predpokladu, že muž, ktorý robí vyhlásenie o otcovstve k dieťaťu, koná slobodne a vážne, vedomý si dôsledkov tohto svojho úkonu a zodpovednosti, ktorú na seba berie. Súčasne vyhlásenie robí aj matka dieťaťa, ktorá takto prejaví svoj úmysel zabezpečiť spoločnú starostlivosť o dieťa s konkrétnym mužom. Druhá zákonná domnienka určenia otcovstva vychádza z rešpektovania slobodnej vôle dvoch ľudí, ktorí sa dobrovoľne rozhodnú starať sa o spoločné dieťa. Práve takýto dobrovoľný a slobodný záväzok dáva vyššiu mieru garancie, že dieťa bude mať vytvorené stabilné, bezpečné a harmonické zázemie.

14. Doba, v ktorej možno otcovstvo zaprieť začína plynúť odo dňa určenia otcovstva, čo je deň, kedy sa druhý rodič svojim súhlasným vyhlásením o otcovstve pripojil k vyhláseniu toho z nich, ktorý ho urobil ako prvý. Keďže je táto lehota určená ako trojročná, končí dňom, ktorý sa svojim číselným označením zhoduje s dňom, kedy došlo k určaniu otcovstva, pokiaľ neskončí neskôr. Zákon určuje, že nemôže

skončiť skôr ako pred uplynutím troch rokov od narodenia dieťaťa. Týmto sa predlžuje lehota rodičom, ktorí určili otcovstvo podľa §92 Zákona o rodine ešte k nenarodenému, avšak už k počatému dieťaťu.

15. Súd sa v prvom rade musel zaoberať tým, či návrh na zapretie otcovstva bol podaný v zákonom stanovenej lehote, a teda bola splnená táto podmienka na zapretie otcovstva. Trojročná lehota na podanie návrhu na zapretie otcovstva na súd začala plynúť najneskôr dňa 23.12.2011, kedy bol vydaný rodný list maloletého, v ktorom bol už v tom čase ako otec dieťaťa zapísaný navrhovateľ. Ide o prekluzívnu a hmotnoprávnu lehotu, preto v rámci nej musí byť právo uplatnené na súde, pričom súd na zmeškanie lehoty prihliada z úradnej povinnosti. Podľa ustanovenia § 93 ods. 1 Zákona o rodine lehota neskončí pred uplynutím troch rokov od narodenia dieťaťa. Maloletý D. dovŕšil vek 3 rokov dňa 3.12.2014. Lehota na podanie návrhu na zapretie otcovstva uplynula navrhovateľovi najneskôr dňom 23.12.2014. Návrh na zapretie otcovstva bol podaný dňa 30.09.2022, teda po viacročnom uplynutí zákonom stanovenej lehoty. Vzhľadom na to, že navrhovateľ nepodal návrh na zapretie otcovstva v zákonom stanovenej lehote, súd návrh na zapretie otcovstva ako nedôvodný zamietol.

16. Súd nevykonal znalecké dokazovanie (testy DNA) z dôvodu, že navrhovateľ neuplatnil svoje právo na zapretie otcovstva na súde v zákonom stanovenej lehote.

17. Podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

18. Podľa § 53 Civilného mimosporového poriadku, v konaní vo veciach určenia rodičovstva a v konaniach vo veciach notárskych úschov môže súd priznať náhradu trov konania účastníkom, ktorí mali vo veci úspech, proti účastníkom, ktorí úspech nemali, ak to možno spravodlivo požadovať.

19. Podľa § 57 Civilného mimosporového poriadku, o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

20. Vzhľadom k tomu, že ani jeden z účastníkov konania si nárok na náhradu trov konania neuplatnil, súd v súlade s § 52 Civilného mimosporového poriadku rozhodol o trovách účastníkov konania tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Trenčíne. Odvolanie sa podáva na Okresný súd Prievidza. Odvolanie musí obsahovať okrem všeobecných náležitostí (označenie súdu, ktorému je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, spisovú značku konania, podpis), označenie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa toto rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie môže byť odôvodnené len skutočnosťami uvedenými v § 365 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku a v § 62 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku.